

## Spis treści

|                                       |     |
|---------------------------------------|-----|
| Przedmowa, Jerzy Wyrozumski . . . . . | VII |
|---------------------------------------|-----|

### Część pierwsza

#### Wprowadzenie do wczesnej historii Europy wschodniej

|                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------|----|
| Rozdział I. Ziemia i człowiek . . . . .                              | 3  |
| Rozdział II. Dawna Ruś . . . . .                                     | 11 |
| Rozdział III. Początki chrześcijaństwa na wschodzie Europy . . . . . | 21 |

### Część druga

#### Okres przedmoskiewski w rejonie górnej Wołgi

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Rozdział IV. Rejon górnej Wołgi w IX–XI wieku . . . . . | 33 |
| Rozdział V. Rejon górnej Wołgi w XII wieku . . . . .    | 67 |

### Część trzecia

#### Droga Moskwy do hegemonii

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| Rozdział VI. Podbój tatarski . . . . .             | 105 |
| Rozdział VII. Początki Moskwy . . . . .            | 143 |
| Rozdział VIII. Iwan Kalita . . . . .               | 182 |
| Rozdział IX. Siemion Iwanowicz i Iwan II . . . . . | 220 |
| Rozdział X. Dymitr Doński . . . . .                | 273 |

### Dodatki

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| Strefy geograficzne równiny wschodnioeuropejskiej . . . . . | 299 |
| Plemiona ugrofińskie . . . . .                              | 303 |
| Słowiańskie pochodzenie dawnej Rusi . . . . .               | 309 |
| U źródeł Dźwiny, Wołgi i Dniepru . . . . .                  | 319 |
| Kolonizacja słowiańska na terytorium Mery . . . . .         | 327 |



## Tablice genealogiczne

Mapy: 1. Europa wschodnia (X–XIV w.)

2. Terytorium Mery . . . . . po s. 370

Wykaz skrótów . . . . . 371

Bibliografia . . . . . 375

Indeks, *oprac. Krzysztof W. Zięba* . . . . . 399